

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9946

Tarih : 09.10.2025

10/2269

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yunus Emre Vakfı yolsuzluk skandalını adım adım yaratan süreçlerin, sebeplerin, yarattığı uluslararası itibar kaybında payı olan kişiler ile ilişkilerin açığa çıkarılması amaçlarıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

Ceylan AKÇA CUPOLO
Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Farklı milletleri ve uluslararası aktörleri, çekicilik ve ikna yoluyla etkileme kapasitesi/kabiliyeti olarak tarif edilen **yumuşak güç (soft power)**; kamu diplomasisinin bilinen en maliyet etkin aracıdır. Sert güç müdahalelerine kıyasla daha az mali ve askeri harcama gerektiren yumuşak güçte kültürel ve politik değerler; küresel normları şekillendirmek, olası ittifaklar için güven oluşturmak, itibar artırmak, olumsuz algıları ortadan kaldırmak için çekici hale getirilir. Türk kamu diplomasisinde yumuşak güç aracı olarak planlanan, **yerli ve milli değerleri tanıtmak suretiyle kültür elçiliği** görevi yapması için kurulan kamu vakfı ise Yunus Emre Vakfı'dır.

Yurt dışında Türk kültürünü, tarihini ve dilini tanıtmayı planlanan Yunus Emre Vakfı'na bağlı, **"Türkiye'nin uluslararası alanda bilinirliğini, güvenilirliğini ve itibarını artırmak"** misyonu ile faaliyet yürüten Yunus Emre Enstitüsü; basına yansıyan bilgilere ve ilk yapılan belirlemelere göre 17 milyon dolarlık bir yolsuzluk skandalının merkezi haline gelmiştir. Yunus Emre Enstitüsü'nün 2020-2023 yılları arasında sahte şirketlere mal/hizmet alımı adı altında naylon faturalar üzerinden milyonlarca dolar ödediği tespit edilmiş; aralarında kurum çalışanlarının da olduğu sanıklar hakkında **zimmet, hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanma, edimin ifasına fesat karıştırma, sahtecilik, nitelikli dolandırıcılık ve suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama** suçlarıyla açılan Savcılık soruşturması kapsamında şimdiye kadar 8 kişi tutuklanmıştır.

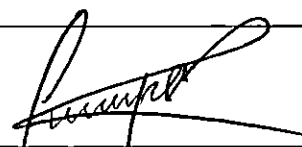
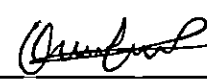
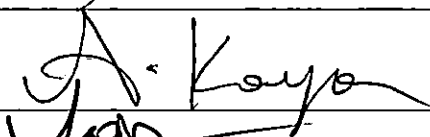
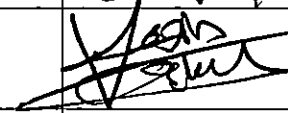
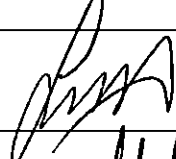
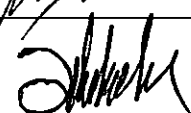
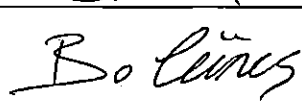
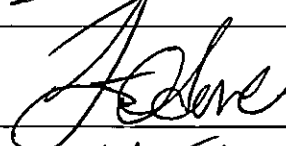
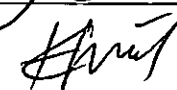
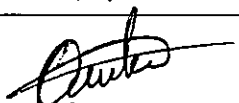
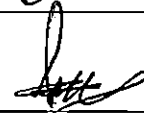
Hatırlanmasında fayda olacağı üzere; yolsuzluk skandalının göbeğindeki Yunus Emre Vakfı/Enstitüsü, söz konusu soruşturmanın zaman ve içerik kapsamını fersah fersah aşan iddialarla yıllardır gündeme gelmekteydi: Washington DC ve Tokyo ofislerinde olduğu gibi kiralanan mekanların ilgili ülkenin en pahalı muhitlerinden kiralandığı ve/veya örneği olmayan şekilde astronomik rakamlara kiralamalar yapıldığı; ekserisi Avrupa ülkelerinin başkentinde olmak üzere ortada çalışabilecek fiziksel bir mekan (kültür merkezi ya da ofis) olmamasına rağmen müdür ve personel görevlendirmesi yapılarak bu kişilere yıllarca döviz bazlı maaşlar ödendiği; şaibeli personel alımları yapıldığı; yardım parası olarak toplanan bağışların zimmete geçirildiği; kursların açıl'mış' gibi raporlandığı; açılan kursların da mesela Osmanlı Türkçesi gibi tedavülde dahi olmayan kültür öğeleri için açıldığı, bültenlerinde Arap kültürünün tanıtıldığı bu iddia ve eleştirilerin bazılarıydı. Kültürel diplomasi için amiral gemisi olacak bu vakıf hakkında yürütülen soruşturma ve etrafında dönen iddialar; salt getirmesi hesaplanan uluslararası itibardan olunmadığını, yanı sıra **cazibe konusu yapılan ancak yolsuzlukla yer değiştirilen yerli ve milli değerlerin** izah edilebileceği küresel bir normun da kalmadığını göstermiştir.

Sonuçları itibarıyla üzerine rahatlıkla **uluslararası bir komplo teorisi yazılabilecek yahut dış güçlerin oyunu olarak yaftalanabilecek bu gelişmeler, şüpheleri giderecek bir biçimde** Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 23 Aralık 2024 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına yaptığı suç duyurusuyla yargı alanına taşınmıştır. 2018-2023 yılları arasında Gençlik ve Spor Bakan Yardımcılığı görevini yürütürken **Yılın Hizmetkar Bürokrati** seçilen Vakıflar Genel Müdürü, ahlaki sorumluluğunu yerine getirmiş, ancak Bakan Yardımcılığı döneminde Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı'ndan aldığı ödemelerle çifte maaş alan güzide bürokratlar listesine de girmiştir. Diğer taraftan yolsuzluk soruşturması kapsamındaki yılların tamamında Yunus Emre Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı olan kişi; suç duyurusunda bulunan kurumun en üst yöneticisi olan Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un kendisidir. Hatırı sayılır büyüklükte turizm yatırımları olan Bakan Ersoy; kendi

yatırımları için nitelikli doğal koruma alanı olarak tescil edilmiş sit alanlarına izin çıkartma, ruhsat verme, yine proje alanlarını kanun dışına çıkma pahasına büyütme, Ayasofya gibi ibadet merkezlerinde işletmeler açıp yakınlarına işletirme gibi çoklu başlıklarda eleştiri ve iddiaların hedefi olmuştur. Yolsuzluk skandalının yaşandığı Yunus Emre Vakfı Mütevelli Heyetinde, sadece Kültür ve Turizm Bakanı değil yanı sıra Dışişleri, Milli Eğitim, Hazine ve Maliye Bakanlıklarının Yardımcıları da bulunmaktadır. Hükümetin en üst düzey bürokratlarının gözetiminde/yönetiminde olan bu **uluslararası itibar üretim vakfına** bağlı Yunus Emre Enstitüsünün soruşturma kapsamında aranan eski Başkanı Şeref Ateş ise Almanya ve Malta'da sayısız malvarlığı edindiği söylentileri ile şu an Almanya'ya sığınma talebinde bulunduğu iddiaları arasında uluslararası sularda kayıplara karışmıştır. Şeref Ateş'in görevden ayrılmasından sadece haftalar sonra başlayan ve daha sonra Savcılık soruşturmasına dönüşecek teftiş sürerken, kamuoyu; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının eşi olan Yunus Emre Enstitüsü Başkan Yardımcısı Rahmi Göktaş'ın ve Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkan Yardımcısı Edip Semih Yalçın'ın oğlu olan diğer Enstitüsü Başkan Yardımcısı Abdullah Kutalmış Yalçın'ın da görevden alındığını öğrenmiştir.

Hülasa; **yerli ve milli değerlerin yine yerli ve milli bir kadroya teslim edilerek tesis edildiği Yunus Emre Enstitüsü'ndeki 17 milyon dolarlık yolsuzluk skandalı** kamu diplomasisi açısından uluslararası bir rezalete dönüşerek örneği görülmemiş bir politik, ahlaki ve kurumsal erezyonun turnusol kağıdı olmuştur.

Yunus Emre Vakfı yolsuzluk skandalını adım adım yaratan süreçlerin, sebeplerin, yarattığı uluslararası itibar kaybında payı olan kişiler ile ilişkilerin açığa çıkarılması amaçlarıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	